

KNALDHÆFTE

- Dine juridiske rettigheder i Danmark
ABC KBH – maj 2017

Dette er en kort oversigt over de vigtigste ting, du bør være klar over, når du deltager i demonstrationer eller politiske happenings i Danmark.

FØR EN ANHOLDELSE

Det er ulovligt at være i besiddelse af følgende ting ved en demonstration:

- Våben. Værktøj *kan* være ulovligt, hvis politiet i situationen vurderer, at det kan bruges som våben eller til hærværk.
- Maskering. Vær forsigtig; politiet kan vurdere, at visse genstande kan bruges til maskering.
- Stoffer, herunder cannabis.

Det er ulovligt at gøre følgende under en demonstration:

- Undlade at gå hvis politiet opløser demonstrationen.
- Bruge maskering til at dække ansigtet – det gælder også dykkerbriller eller tørklæde.
- Opfordre andre til at begå hærværk eller vold.

Hvis du bliver stoppet af politiet har du pligt til at fortælle dem:

- Dit navn.
- Din fødselsdato – du har ikke pligt til at oplyse de sidste 4 cifre i dit CPR-nr.
- Din nuværende adresse, som står på dit sygesikringsbevis.
- Intet andet overhovedet!

Det kan ofte betale sig at være høflig i din dialog med politiet, selvom du står fast på dine rettigheder. Det er ikke ulovligt at lyve overfor politiet, men politiet er langt mere erfaren i situationen, end du er.

Vigtigt: Lad dig ikke stresse og hold på din ret til ikke at udtale dig!

Politiet må ifølge loven:

- Visitere dig og gennemsøge fx din rygsæk, hvis de har en begrundet mistanke, som de skal oplyse dig om – dette gælder dog ikke, hvis du opholder dig i en visitationszone.
- Anholde dig præventivt, dvs. også selvom du ikke har gjort noget ulovligt, og tilbageholde dig i op til 12 timer. Politiet må kun bruge præventive anholdelser, hvis du er til fare for den offentlige orden, og du har ret til gratis at få din anholdelse prøvet af en dommer, hvilket politiet typisk ikke oplyser dig om.

UNDER EN ANDHOLDELSE

Hvis du bliver anholdt:

- Lad være med at gå i panik – du er ikke alene.
- Sluk din mobiltelefon, hvis du har mulighed for det.
- Du har ret til at vide, hvorfor og hvornår du er blevet anholdt.
- Det er strafbart at flygte, hvis politiet anholder dig.
- Du har ret til ikke at udtale dig – brug den ret. Politiet samler informationer til brug mod dig og dine venner – de bruger ikke det, du fortæller, til din fordel. Gem din side af historien til retten.
- Du har ret til at blive undersøgt af en læge, hvis du er kommet til skade, eller få medicin, hvis du har behov for det.

- Du har ret til, at relevante personer bliver orienteret om, at du er anholdt (fx familie eller arbejdsgiver.)
- Du er ikke forpligtet til at skrive under på noget eller at erkende dig skyldig/ikke-skyldig – uanset hvad politiet antyder.
- Hvis du er sigtet for grov kriminalitet, vil politiet tage fingeraftryk og DNA.
- Politiet kontakter dine forældre, hvis du er under 18 år. En person fra de sociale myndigheder vil være til stede under afhøringen, men ikke for at varetage dine interesser. Fortæl dog denne person, hvis du er blevet truet eller udsat for vold af politiet.
- Hvis du er under 15 år må politiet ikke låse dig inde, men det gør de alligevel ofte.
- Politiet kan højst tilbageholde dig i 24 timer før at du skal for en dommer i et grundlovsforhør. For udlændinge er det 72 timer. Du har her ret til en advokat efter eget valg.

EFTER EN ANHOLDELSE

Grundlovsforhør

- Hvis politiet vil varetægtsfængsle dig, sendes du til grundlovsforhør.
- Til grundlovsforhøret vil du være til stede samt en anklager, en dommer og din forsvarer. Du bliver beskikket en tilfældig forsvarer, men du kan også selv vælge en advokat eller skifte forsvareren ud senere.
- Du har som altid ret til ikke at udtale dig. Det er ofte fornuftigt at bruge den ret, fordi du kan være stresset og udmattet, og fordi du endnu ikke har overblik over din sag. Hvis du udtaler dig, vil det have betydning for udfaldet, men du skal være meget forsigtig, da der bliver skrevet et referat af, hvad du siger. Du kan altid udtale dig senere – det haster ikke.
- Grundlovsforhøret ender enten med at 1) du bliver løsladt, 2) din anholdelse forlænges i 3x24 timer eller 3) du varetægtsfængsles i op til 4 uger af gangen.
- Varetægtsfængsling bruges meget i Danmark, især ifm. demonstrationer, hvor der har været vold mod politiet eller hærværk.

At klage over politiet

- Du kan klage over en uberettiget visitation, en præventiv anholdelse, din anholdelse hvis politiet frafalder sigtelsen eller hvis du frifindes i retten, samt søge om erstatning.
- Vær opmærksom på, at fristerne for at klage eller at søge om erstatning er relativt korte.
- Hvis du betaler en bøde, betyder det, at du indrømmer, at du er skyldig.